

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming

Tweede principiële goedkeuring

Bijlagen:

- Het voorontwerp van decreet;
- De memorie van toelichting;
- Het advies van Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen d.d. 11 september 2017;
- Het advies van de Vlaamse Ouderenraad van 6 september 2017;
- Het advies van de Strategische Adviesraad Welzijn Volksgezondheid Gezin van 6 september 2017;
- Het advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer van 30 augustus 2017;
- Het advies van de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening van 28 juni 2017.

1. INHOUDELIJK

A. Situering

De Vlaamse Regering verleende op 16 juni 2017 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming (VR 2017 1606.0590 .DOC). In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering werd over dit voorontwerp het advies gevraagd aan de Vlaamse Ouderenraad, de Sociaal Economische Raad Vlaanderen (SERV) de Strategische Adviesraad Welzijn, Gezondheid en Gezin (SAR WGG, de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (CBPL) en de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening (SARO).

Dit voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming vervangt het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming van 24 juni 2016 en concretiseert de tweede fase in de realisatie van de Vlaamse sociale bescherming. In deze 2de fase worden de bestaande pijlers van de Vlaamse sociale bescherming (zorgverzekering, basisondersteuningsbudget en tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden) aangevuld met een aantal nieuwe pijlers.

Het gaat meer bepaald om de thuiszorg (gezinszorg en aanvullende thuiszorg, respijtzorg, dagverzorging en kortverblijf en multidisciplinaire begeleidingsequipes), de residentiële ouderenzorg, de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven voor beschut wonen, revalidatie vooral gericht op psychosociale aspecten), de revalidatie gericht op het herstel van fysieke functies, de transmurale zorg (herstelverblijf) en de mobiliteitshulpmiddelen.

De integratie van deze nieuwe pijlers in de Vlaamse sociale bescherming verloopt gefaseerd. Met ingang van 1 januari 2019 worden de mobiliteitshulpmiddelen en de tegemoetkomingen voor residentiële ouderenzorg ingekanteld.

Er wordt verder ook voorzien in een financiering in het kader van de afgesloten sociale akkoorden.

Daarnaast zorgt dit decreet voor een juridische verankering van de basisprincipes en het vastleggen van de krijtlijnen van een nieuw financieringsmodel voor alle onderdelen van VSB, dus ook de onderdelen die in 2019 nog niet gekoppeld zijn aan de VSB-bijdrage. De overname van deze onderdelen in 2019 wordt geregeld in een apart ontwerp van decreet betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieconventies en revalidatieziekenhuizen (Overnamedecreet), dat een eerste keer principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 juli 2017. Na 2019 volgt de integratie in het Vlaams verzekeringsmodel ook voor deze pijlers.

Deze nota bespreekt de ontvangen adviezen en geeft aan welk gevolg er aan gegeven is.

B. Adviezen

a. Algemeen

De adviezen van de Vlaamse Ouderenraad, de SERV en de SAR WGG bevatten een aantal gemeenschappelijke aandachtspunten. Deze punten worden hieronder samen besproken.

- Kaderdecreet

Heel wat punten zijn niet decretaal verankerd, maar worden voor concretisering gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. Het betreft onder meer welke zorg- en ondersteuningsfuncties het zorgticket exact zal dekken, wat de gebruiker in ruil zal krijgen, hoe de personeelsbehoefte en de – financiering zal gekoppeld zijn aan de evolutie van de zorgnood, welk pakket de Vlaamse sociale bescherming verzekert of de uitwerking van de handhaving, responsabilisering of kwaliteitsborging (Vlaamse Ouderenraad, SERV, SAR WGG).

Antwoord: Het voorliggende decreet is een kaderdecreet, waarin alle belangrijke principes van de Vlaamse Bescherming worden vastgelegd evenals de krijtlijnen waarbinnen deze principes zullen worden uitgewerkt. Bij het in werking treden van het decreet en bij de inkanteling van nieuwe pijlers wordt echter prioriteit gegeven aan de continuïteit in de dienstverlening.

Pas in een latere fase zullen bepaalde principes die ingeschreven zijn in het decreet worden geconcretiseerd. Op dit ogenblik is dit niet realistisch. De verdere uitwerking moet immers maximaal onderbouwd zijn. Daartoe zijn studieopdrachten toevertrouwd aan het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het gaat onder meer over de meerjarenstudie Persoonsvolgende Financiering in de Vlaamse sociale bescherming en de meerjarenstudie Prognoses Zorgnood en Model van Budgetbewaking.

Doelstelling van de eerste studie is de concrete uitwerking van een model van persoonsvolgende financiering dat gelijklopend is voor de verschillende deelsectoren van de Vlaamse sociale bescherming én dat gebaseerd is op zorgcategorieën die zoveel mogelijk over sectoren heen bruikbaar zijn. Doelstelling van de tweede studie is de ontwikkeling van prognosemodellen voor het inschatten van de toekomstige zorg- en ondersteuningsbehoeften in Vlaanderen.

De besluiten die verder uitvoering moeten geven aan de Vlaamse sociale bescherming zullen alleszins voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse Ouderenraad, de SERV en de SAR WGG, zodat zij hun adviserende rol ten volle kunnen opnemen.

- Financiering Vlaamse sociale bescherming

De adviezen wijzen erop dat een groeipad voor de financiering van de VSB vanuit de algemene middelen aangewezen en noodzakelijk is. In die context wordt ook aangegeven dat de omvorming van een forfaitaire premie naar een inkomensgerelateerde premie wenselijk is, als de inkomsten uit de bijdrage van de leden substantieel zou stijgen (Vlaamse Ouderenraad, SAR WGG)

Antwoord: Aan artikel 6 werd, mede na verschillende opmerkingen en suggesties van de Vlaamse Ouderenraad, de SAR WGG en de SERV over de financiering van VSB, een tweede paragraaf toegevoegd waarin expliciet voorzien wordt in een meerjarenraming, te voorzien door de Vlaamse Regering bij het begin van elke legislatuur, voor de onderdelen van de Vlaamse sociale bescherming waarvoor het beschikbaar aanbod geprogrammeerd is en rekening houdend met de budgettaire marges. Deze meerjarenraming wordt besproken in het Overlegcomité WVG. Dit is belangrijk om de financiële toegankelijkheid van de Vlaamse sociale bescherming te blijven garanderen en een beleid te voeren dat rekening houdt met meerjarenprognoses.

Momenteel wordt de Vlaamse sociale bescherming vanuit twee bronnen gefinancierd, namelijk vanuit algemene middelen en vanuit de jaarlijkse premie. Als voor de uitbouw van de Vlaamse sociale bescherming in de toekomst meer middelen nodig zijn, dan dient het evenwicht tussen beide stromen bewaakt te worden. De Vlaamse Regering kan sociale correcties toepassen betreffende leden met recht op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering. Indien de premie ooit substantieel zou verhogen, kan de relatie met draagkracht worden herbekeken. Deze hefbomen zijn in het decreet opgenomen.

- Indexering

De jaarlijkse indexering van de tegemoetkomingen VSB is volgens de adviezen wenselijk. De indexering van zorgbudgetten en –tickets moet decretaal worden verankerd en gekoppeld aan schommeling van indexcijfer van consumptieprijzen. De mogelijkheid van een jaarlijkse indexatie inschrijven is onvoldoende en te vrijblijvend (Vlaamse Ouderenraad, SERV en SAR WGG).

Antwoord: Momenteel is de jaarlijkse premie al geïndexeerd. Deze indexering is ingevoerd bij besluit van de Vlaamse regering d.d. 23 januari 2015 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering d.d. 5 februari 2010 houdende uitvoering van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering en is op heden opgenomen in artikel 52 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2016 houdende de uitvoering van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming. Na advies van de Vlaamse Ouderenraad, de SERV en de SAR WGG wordt nu ook – naar analogie met de jaarlijkse premie – het bedrag van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden expliciet gekoppeld aan de afgevlakte gezondheidsindex. De indexering treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum. Bedoeling is om dit vanaf 1 januari 2019 in werking te laten treden.

- Afstemmen van termijnen en sancties

Het is wenselijk, dat de termijnen waarbinnen beslissingen worden genomen over de toekenning van tegemoetkomingen evenals de data van uitbetaling geharmoniseerd worden. Ook bij het opleggen van administratieve boetes en sancties aan verstrekkers of indicatiestellers is afstemming nodig. Zo vraagt de SAR WGG zich af waarom de administratieve boete voor systematisch verkeerd gebruik voor verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen (125 – 500 euro) zoveel lager is dan voor indicatiestellers (500 – 5000 euro) (SERV, SAR WGG)

Antwoord: De verschillende termijnen voor het nemen van een beslissing over een tegemoetkoming kunnen geobjectiveerd worden. Zo wordt voor de zwaar zorgbehoevende personen enkel een indicatiestelling gevraagd. Voor de ouderen met een zorgnood is echter een medische inschaling vereist, waarvoor ook informatie wordt opgevraagd bij de huisarts. Daarnaast worden ook inkomstgegevens opgevraagd, waarvoor niet altijd een digitale stroom voorhanden is. Voor het opheffen van de carens voor zwaar zorgbehoevende personen ontbreken alsnog de financiële middelen.

Wat de sancties betreft, kunnen er inderdaad wel vragen gesteld worden bij de verschillende behandeling van indicatiestellers en verstrekkers. De systematisch verkeerde evaluatie door verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen van de mobiliteitshulpmiddelen waarvoor gebruikers in aanmerking komen, werd in eerste instantie op eenzelfde wijze gesanctioneerd als de niet-nakoming van de voorwaarden inzake aanbidding, levering en onderhoud en herstel van mobiliteitshulpmiddelen, nl. met een administratieve geldboete van 125 tot 500 euro. De evaluatieoefening door verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen leunt bij nader inzien dichter aan bij de taak van indicatiestellers, die een administratieve geldboete riskeren van 500 tot 5000 euro bij de systematisch verkeerde toepassing van indicatiestellingen. De sanctie ingeval van een systematisch verkeerde evaluatie door een verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen wordt dan ook gealigneerd op de sanctie voor een systematisch verkeerde toepassing van indicatiestellingen door indicatiestellers, met een aanpassing van artikel 112 en artikel 125 tot gevolg.

- Behartigenswaardigheid

Er wordt gesuggereerd om de voorwaarden voor behartigenswaardigheid in overleg met de OCMW's verder uit te werken. Voorts wordt gevraagd om het principe behartigenswaardigheid ook in te voeren als grond voor vrijstelling van te betalen premie. Achterstallige premies die niet verrekend kunnen worden met het zorgbudget mogen de toegang tot essentiële, dringende zorg en ondersteuning alleszins niet in de weg staan (Vlaamse Ouderenraad, SAR WGG).

Antwoord: Het principe van de behartigenswaardigheid is in het voorontwerp van decreet geschreven precies om te voorkomen dat de toegang tot dringende nood ontzegd wordt aan bepaalde categorieën van gebruikers. De verdere uitwerking zal gebeuren in overleg met de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en met het Netwerk tegen Armoede. Behartigenswaardigheid invoeren als criterium om personen vrij te stellen van het betalen van de jaarlijkse premie wordt voorlopig niet ingevoerd, omdat dit op korte termijn technisch niet haalbaar is.

- Toeleiding

Er wordt gewezen op het belang van passende begeleiding van de zorgvrager in het kader van de persoonsvolgende financiering. Er is nood aan omkadering zodat iedereen - ook de meest kwetsbaren - de regie kan opnemen. (Vlaamse Ouderenraad, SAR WGG).

Antwoord: Alle actoren moeten in deze hun verantwoordelijkheid blijven opnemen. De burger kan voor toeleiding terecht bij de zorgkassen. Zij hebben als opdracht om in te staan voor informatie en advies over zorg, ondersteuning en tegemoetkomingen in de Vlaamse sociale bescherming. De burger kan daarvoor ook verder een beroep doen op andere eerstelijnsdiensten voor de ondersteuning van bepaalde doelgroepen.

- Uitbetaling zorgticket in cash

De uitbetaling van zorgtickets in cash biedt geen meerwaarde en moet geschrapt worden in het decreet. Het is ook ongebruikelijk om in een decreet al vooruit te lopen op toekomstige aanpassingen van de principes die in het decreet vooropgesteld worden (Vlaamse Ouderenraad, SERV, SAR WGG).

Antwoord: Door te voorzien in pilootprojecten wordt uitvoering gegeven aan het Regeerakkoord waarin is overeengekomen om de concepten van persoonsvolgende financiering in de ouderenzorg uit te testen

- Overlegcomité Welzijn Volksgezondheid en Gezin

De rol van het Overlegcomité WVG moet expliciet worden opgenomen in het voorontwerp van decreet. Het is noodzakelijk dat het Overlegcomité WVG in het decreet een formele opdracht krijgt (SERV, SAR WGG).

Antwoord: Reden hiervoor is dat die rol beschreven is in het voorontwerp van decreet over de oprichting van het Overlegcomité Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en dat een dubbele rechtsgrond zoveel als mogelijk moet worden vermeden. Er wordt overigens wel verwezen naar de adviserende rol van het Overlegcomité in het kader van de meerjarenraming die de Vlaamse Regering zal verankeren conform artikel 6, §2. In de toelichting bij artikel 38 is bovendien voorzien dat de adviezen van de sectorale adviescommissies ook kunnen worden besproken in de Kamer VSB en de Kamer Zorg en Gezondheid van het Overlegcomité WVG.

- Adviesorganen

In de verschillende adviesorganen moet de expertise en de ervaring van personen met een zorgbehoefte kunnen ingebracht worden (Vlaamse Ouderenraad, SAR WGG).

Antwoord: Gebruikersverenigingen zullen in de diverse adviesorganen voldoende vertegenwoordigd zijn. De uitwerking zal worden opgenomen in een uitvoeringsbesluit.

- Invorderen geldboetes.

Het is wenselijk om de mogelijkheid te creëren om op een alternatieve manier schulden in te vorderen, bv. via MyTrusto (SERV, SAR WGG).

Antwoord: Artikel 47, §4 bevat enkel de mogelijkheid om administratieve geldboetes en achterstallige premies bij dwangbevel in te vorderen, maar laat bijgevolg ook een opening om de openstaande bedragen op andere manieren in te vorderen. De mogelijkheid om een beroep te doen op My TrustO zal in dit kader dan ook verder worden bekeken.

- Programmatie

Er is verduidelijking nodig over de bepaling van het aanbod, over de zorgprogrammatie, over de uitwerking van de regie en co-regie, de regionale spreiding en toegankelijkheid, de kwaliteit en de keuzevrijheid. De keuzevrijheid van de gebruiker situeert zich immers binnen een geprogrammeerd aanbod, maar de programmatie zelf wordt niet geregeld in het decreet (SERV, SAR WGG).

Antwoord: Er is voor gekozen om de programmatie niet in het voorliggende decreet op te nemen. Programmatie wordt wel in andere regelgeving vastgelegd, onder andere in het Woonzorgdecreet.

- Sociale module BelRAI

De sociale component van BelRAI zou in art. 60, §2 expliciet moeten worden vermeld (SERV, SAR WGG).

Antwoord: Het is niet wenselijk om de verschillende componenten van BelRAI op limitatieve wijze te betonen op decretaal niveau, maar de vermelding van de sociale component is wel toegevoegd in de memorie van toelichting.

- Deelstaatoverschrijdende zorg

Er is bezorgdheid over de wijze waarop de intergewestelijke mobiliteit zal verlopen voor gebruikers die in een ander gewest zorg genieten.

Antwoord: De deelstaatoverschrijdende zorg zal in samenwerkingsakkoorden met de verschillende regio's worden vastgelegd. Daarvoor zijn al gesprekken gestart.

b. Advies Vlaamse Ouderenraad

- Leeftijdsonafhankelijk beleid mobiliteitshulpmiddelen en integratie met hulpmiddelenbeleid VAPH

De Vlaamse Ouderenraad geeft aan dat een onderscheid naar leeftijd bij het toekennen van mobiliteitshulpmiddelen arbitrair is. Daarnaast wenst de Vlaamse Ouderenraad ook een volledige integratie van de mobiliteitshulpmiddelen VSB met het hulpmiddelenbeleid van het VAPH en een ontschotting tussen ondersteuning vanuit het VAPH en andere sectoren.

Antwoord: Het voorliggende decreet zet heel concrete en belangrijke stappen naar een leeftijdsonafhankelijk beleid inzake mobiliteitshulpmiddelen. Dit decreet betreft niet de hulpmiddelen die vergoed worden in het kader van de handicapspecifieke tegemoetkomingen voor personen met een handicap erkend door het VAPH.

De zesde staatshervorming bood de opportuniteit om alvast voor mobiliteitshulpmiddelen de bevoegdheden van het RIZIV en het VAPH te integreren en zo voor de burger één loket te creëren. Voor andere hulpmiddelen blijft voorlopig de huidige werking bestaan en kan er verder een beroep gedaan worden op de dienstverlening van het VAPH. Voor de hulpmiddelen waar een link is met mobiliteitshulpmiddelen (bv. communicatiehulpmiddelen) maken het Agentschap VSB en het VAPH wel afspraken, zodat de burger - waar mogelijk - slechts één aanvraag hoeft in te dienen.

- Monitoring van de aansluitingsvoorwaarden

De zorgkassen dienen de aansluitingsvoorwaarden van hun leden te monitoren, zodat ze tijdig kunnen ingrijpen om sancties wegens niet-betaling of laattijdige betaling te vermijden. Ook informatieverstrekking is van belang.

Antwoord: De inningsgraad van de jaarlijkse premie is hoog. Enkel de Vlaamse Zorgkas haalt slechts een inningsgraad van 80%. Dit wordt verklaard door de specifieke functie die de Vlaamse Zorgkas opneemt als vangnet voor personen die niet spontaan bij een zorgkas aansluiten. We onderzoeken of we in het kader van breed onthaal voor deze specifieke doelgroep maatregelen kunnen nemen.

- Mantelzorger

Het is wenselijk dat er steeds en mits toestemming van de persoon een mantelzorger of andere vertrouwenspersoon mee wordt uitgenodigd bij de indicatiestelling.

Antwoord: Het decreet laat de aanwezigheid van een mantelzorger bij de indicatiestelling toe. In de praktijk komt dit ook vaak voor. Dit hoeft geen decretale regeling.

c. Advies SERV

- Alternatieven voor digitale toegang

Er moeten alternatieven aanwezig zijn voor eindgebruikers die geen digitale toegang hebben of geen digitale vaardigheden hebben. De optie om papieren documenten op te vragen, moet daarom blijven bestaan.

Antwoord: Eindgebruikers die geen digitale toegang hebben of geen digitale vaardigheden hebben, moeten bij hun aanvragen vooral de nodige ondersteuning krijgen. Een mantelzorger maar ook de zorgkas, een dienst maatschappelijk werk of een OCMW kan de aanvraag voor hen doen. Deze diensten zijn fysiek, telefonisch en schriftelijk toegankelijk en zeer laagdrempelig. Zo verloopt het nu al bij de aanvragen THAB en er zijn op dat vlak geen problemen gesignaleerd.

- Indiciestelling geen toegangsticket

Het feit dat een indicatiestelling niet fungeert als een toegangsticket zou decretaal moeten worden verankerd.

Antwoord: Het is momenteel niet de bedoeling, dat enkel wie tot een bepaalde zorgcategorie behoort toegang krijgt tot een voorziening. De vrije toegang tot een voorziening blijft gegarandeerd.

- Handvest Sociale Zekerheid

Bepalingen uit Handvest Sociale Zekerheid zouden expliciet decretaal verankerd moeten worden of er zou minstens moeten verwezen naar de toepassing van bepalingen uit het Handvest voor de elementen die nog niet expliciet zijn geregeld.

Antwoord: Het Handvest Sociale Zekerheid is niet van toepassing voor de Vlaamse sociale bescherming. Een aantal principes uit het voorontwerp van decreet Vlaamse sociale bescherming zijn wel geïnspireerd op het Handvest, bv. de ingeschreven termijnen en de mogelijkheid om bezwaar in te dienen.

d. Advies SAR WGG

- Evaluatie structureel inbouwen

De SAR WGG vraagt om ten aanzien van alle onderdelen van VSB een evaluatie te voorzien en structureel in te bouwen. Er moet onder meer nagegaan worden of de werkingsprincipes die in het decreet voorzien zijn, leiden tot een efficiënte en effectieve realisatie van de doelstellingen VSB.

Antwoord: Evaluatie is uiteraard noodzakelijk. Maar de werkingsprincipes van VSB kunnen uiteraard pas geëvalueerd worden, nadat ze geïmplementeerd zijn en in de verschillende pijlers van toepassing zijn. Aangezien de verschillende pijlers gefaseerd ingevoerd worden en de klemtoon bij de start ligt bij het verzekeren van de continuïteit in de dienstverlening is toch enige terughoudendheid aangewezen. Het heeft immers weinig zin om te evalueren als VSB nog niet in zijn totaliteit is geïmplementeerd.

- Definities

Het is wenselijk om extra definities te voorzien voor gespecialiseerde zorg en aanklampende zorg. Verder is het begrip 'niet-medische hulp en dienstverlening' verwarrend.

Antwoord: In het voorontwerp van decreet een definitie voor *aanklampende zorg* toegevoegd. *Gespecialiseerde zorg* werd niet gedefinieerd omdat de invulling hiervan verder zal omschreven worden in een BVR. Het begrip *niet-medische hulp en dienstverlening* wordt in het ontwerp van decreet evenwel enkel gebruikt als het gaat over het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, dat net wordt toegekend voor niet-medische hulp en dienstverlening. Voor de andere, nieuwe pijlers van de Vlaamse sociale bescherming is die terminologie niet aan de orde.

- Gebruiker en wettelijke vertegenwoordiger

In de omschrijving van het begrip 'gebruiker' zou moeten worden vermeld, dat het in bepaalde gevallen de wettelijke vertegenwoordiger is die optreedt.

Antwoord: In de decreetstekst wordt op diverse plaatsen aangegeven dat ook een vertegenwoordiger van de gebruiker kan optreden. Een definitie van vertegenwoordiger werd opgenomen in artikel 2 en artikel 23, §2.

- Medische diagnose

Het is wenselijk om in de memorie van toelichting te vermelden dat wanneer er een medische diagnose is gesteld, dat deze samen met de functionele toestand en de context de indicatiestelling onderbouwt.

Antwoord: In de Vlaamse sociale bescherming is duidelijk gekozen voor BelRAI als evaluatie-instrument. In het decreet is overigens wel de mogelijkheid voorzien om, indien wenselijk, andere of bijkomende beoordelingscriteria (zoals medische diagnoses) of beoordelingsinstrumenten te hanteren.

- Interdisciplinaire diagnostiek niet beperken tot revalidatie

Antwoord: Ingevolge het advies werd het artikel uitgebreid naar de geestelijke gezondheidszorg, omdat het ook binnen die pijler mogelijk is dat het stellen van een diagnose niet wordt gevolgd door het verlenen van zorg en ondersteuning aan de gebruiker. Dat kan zich bijvoorbeeld voordoen op het ogenblik dat de centra voor geestelijke gezondheidszorg zullen worden ingekanteld in VSB.

- Bedrag tegemoetkomingen

Staan bedragen bv. de 130 euro voor de zorgverzekering niet beter in een uitvoeringsbesluit? Waarom staan sommige bedragen in een decreet en andere in een besluit van de Vlaamse Regering.

Antwoord: De bedragen werden in het decreet opgenomen na advies van de Raad van State in het kader van het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming. De bedragen voor een tegemoetkoming zijn essentiële elementen van de Vlaamse sociale bescherming, waarover ook het Vlaams Parlement best een uitspraak doet.

- 5 jaar ononderbroken wonen

Antwoord: Voor het recht op een zorgbudget geldt onder andere de voorwaarde dat men gedurende ten minste 5 jaar ononderbroken moet wonen in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad of sociaal verzekerd moet zijn in de Europese Unie. De SAR WGG is van oordeel dat deze voorwaarde toch wel zwaar is.

Antwoord: Deze bepaling was ook al opgenomen in het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming en in het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering. Dit is geen nieuwe regelgeving.

- Premie i.p.v. bijdrage

De SAR WGG pleit ervoor om te spreken over 'premie' wanneer de bijdrage voor de VSB bedoeld wordt. In de andere gevallen (gebruikersbijdragen en bijdragen voor woon- en leefkosten) kan dan bijdrage gebruikt worden.

Antwoord: Het voorontwerp van decreet is in die zin aangepast.

- Gebruikersbijdrage

Er wordt nog te veel vanuit sectoren i.p.v. vanuit zorgprofielen geredeneerd.

Antwoord: Het klopt dat er noodgedwongen nog vanuit sectoren geredeneerd wordt. Er is momenteel immers nog geen alternatief. Bij de start van de Vlaamse sociale bescherming zijn de diverse sectoren te verschillend om zomaar tabula rasa te maken en onmiddellijk vanuit zorgprofielen de Vlaamse sociale bescherming uit te bouwen. Dat is op termijn natuurlijk wel de ambitie, maar dit vergt nog veel voorbereidende studie en overleg.

- Organisatiegebonden financiering

De SAR WGG is van oordeel dat infrastructuur moet meegenomen worden onder de noemer organisatiegebonden kost. Overigens dient organisatiegebonden financiering niet per se uitbetaald te worden in de vorm van een forfait die voor alle voorzieningen gelijk is.

Antwoord: Momenteel speelt VIPA nog een rol in de financiering van infrastructuur. Voorts vormen organisatiegebonden kosten een open categorie en is het bijgevolg niet aangewezen dat ze exhaustief worden opgenomen in een decreet. Wat tot de organisatiegebonden kost hoort, vergt verdere analyse en zal stap voor stap geconcretiseerd worden in een uitvoeringsbesluit.

- Attractiviteitspremie

Aan het artikel over de attractiviteitspremies moet een verwijzing worden toegevoegd naar sociaal overleg en sociale akkoorden.

Antwoord: Deze verwijzing is toegevoegd in de Memorie van Toelichting.

- Vlaanderen moet middelen voorzien voor de ontwikkeling, de licentiekosten en de toepassing van de BelRAI – software bij alle zorgaanbieders

Antwoord: Er lopen momenteel een aantal pilootprojecten BelRAI. Het is de bedoeling dat uit deze projecten ook lessen worden getrokken voor het succesvol implementeren van BelRAI in de diverse sectoren VSB.

- Tijdelijke bepalingen

De SAR WGG is bezorgd dat de overgangperiode van drie jaar voor de financiering van deelstaatoverschrijdende zorg te kort zal zijn.

Antwoord: Het is de betrachting van de Vlaamse Overheid om na drie jaar tot een Samenwerkingsakkoord met de andere regio's te komen.

e. CBPL

De CBPL vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie.

De verordening, meestal AVG (algemene verordening gegevensbescherming) genaamd, is van kracht twintig dagen na publicatie en wordt twee jaar later automatisch van toepassing. De CBPL beveelt daarom aan om nu reeds op de AVG te anticiperen en er rekening mee te houden in het uitschrijven van het voorontwerp van decreet.

De CBPL is van oordeel dat het voorontwerp van decreet voldoende waarborgen kan bieden op het vlak van de bescherming van de persoonsgegevens op voorwaarde dat een aantal opmerkingen geïntegreerd wordt. Deze aanpassingen zijn verwerkt in het decreet of er zal uitvoering aan gegeven worden in het uitvoeringsbesluit. Het uitvoeringsbesluit zal daartoe worden voorgelegd aan de CBPL.

f. Advies SARO

In de brief van 28 juni 2017 deelt de SARO – als strategische adviesraad voor ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed – mee, dat voor hen uitsluitend artikel 165 (nu artikel 168) relevant is. Dit artikel wijzigt artikel 4.1.1,18°,d),1 en 2 van de VCRO inzake de definitie van 'zorgwonen'.

De raad ondersteunt deze aanpassing van de definitie van 'zorgwonen'. De raad wijst er wel op

dat dit artikel ook wordt gewijzigd door het ontwerpdecreet houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving. Afstemming hieromtrent tussen beide ontwerpdecreten is noodzakelijk.

Na nazicht van de wijzigingsbepaling in het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving blijken de wijzigingen niet met elkaar in conflict te zijn. De verwijzing naar het decreet van 24 juni 2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming als het decreet waarbij artikel 4.1.1, 18, d) voor het laatst werd gewijzigd, zal evenwel moeten worden vervangen.

C. Overige aanpassingen

Het voorontwerp van decreet werd nog lichtjes gewijzigd sinds de eerste principiële goedkeuring op 16 juni 2017. De voornaamste wijzigingen worden hieronder besproken.

Er werd in de eerste plaats een nieuwe bepaling ingevoegd met de verplichting voor de zorgkassen om zich te wenden tot het Rijksregister om persoonsgegevens van gebruikers te verwerven of om de juistheid ervan te controleren. Die verplichting bestaat ook in het kader van de Ziekteverzekeringwet voor de verzekeringsinstellingen en wordt logischerwijze doorgetrokken voor de zorgkassen. Om dezelfde reden werd ook de verplichting ingeschreven om een beroep te doen op de hoofdverblijfplaats van de betrokkene zoals opgenomen in het Rijkregister, telkens stukken moeten worden toegezonden of betalingen moeten worden gedaan.

Naast de zorgkassen heeft ook het Agentschap VSB toegang tot het Rijksregister in het kader van de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het voorontwerp van decreet. Die toegang werd expliciet toegevoegd aan de decreetstekst na diverse vragen van de CBPL in het kader van ingediende machtigingsaanvragen.

Wat de sancties ten aanzien van verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen betreft, werd in artikel 117, net zoals in artikel 125, toegevoegd dat ook de onderneming waar de betreffende verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen in dienst is, kan worden gesanctioneerd door oplegging van een administratieve geldboete. Het is immers ontoelaatbaar dat de onderneming, die de verstrekker of verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen aanstuurt, ontsnapt aan haar mogelijke verantwoordelijkheid bij niet-naleving van o.a. facturatievoorwaarden of leveringsvoorwaarden. Ondernemingen met meerdere verstrekkers van mobiliteitshulpmiddelen in dienst moeten bovendien zoveel als mogelijk ontmoedigd worden om, ingeval de ene verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen wordt gesanctioneerd, eventuele wanpraktijken verder te zetten door het inzetten daarvoor van een andere verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen.

Met artikel 135 wordt verder nog de mogelijkheid gecreëerd voor de Vlaamse Regering om in bepaalde woonzorgcentra projecten toe te staan, waarbij een budget voor de aankoop of huur van een pool van (standaard)rolstoelen rechtstreeks ter beschikking wordt gesteld van het woonzorgcentrum zelf. De bedoeling is om na te gaan of een grotere responsabilisering van het woonzorgcentrum effecten kan hebben op het aantal aanvragen van mobiliteitshulpmiddelen.

In artikel 146 werd ten slotte gepreciseerd dat als de Zorgkassencommissie bij een controle een andere inschatting maakt van de afhankelijkheid van de gebruiker, de individuele Katz-inschaling (en de daaraan gekoppelde tegemoetkoming) wordt aangepast in functie van het resultaat van die controle. Dit betreft een overname van de (gevolgen van de) bestaande Kappa-controles maar diende te worden geëxpliciteerd.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Inspectie van Financiën heeft op 12 mei 2017 een gunstig advies verleend aan het voorontwerp van decreet, dat in de nota VR 2017 1606.0590 .DOC. uitvoerig weergegeven werd. Het begrotingsakkoord werd op 31 mei 2017 gegeven.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Geen weerslag.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Voor de zorgverzekering, het basisondersteuningsbudget en de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden verandert er niets aan de bestaande situatie.

De integratie van mobiliteitshulpmiddelen en van de residentiële ouderenzorg heeft wel een impact op het personeelsbestand aangezien hiervoor niet de vereiste capaciteit en expertise werd overgedragen.

Bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten bij dit decreet zal deze impact meer in detail kunnen berekend worden. Er zal dan ook een personeelsplan opgemaakt worden en voorgelegd aan bestuurszaken.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017 -163 van 1 juni 2017.

De RIA en de armoedetoets werden toegelicht in de nota VR 2017 1606.0590 .DOC.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid, te gelasten over het voorontwerp van decreet, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN